

Evrei timisoreni in domeniul sportului

Partea I

Redactare: Dezsö Bleier si Gheorghe Borgida

Completari (in albastru): Ari Eisenscher, Peter Fuchs, Relly Shore Zacharias, Mircea Costin, Eva Bleier, Iudith Cohen (Ritter), Heinz Lovas, Herman Zacharias

Arbitri ; Profesori; Jurnalisti

ERDÖS ANDREAS-FRANCISC (Feri bácsi), 26.02.1916, Budapesta - 26 ianuarie 2009, Mainz, Germania. Profesor fonopedagog cu specialitatea sport la școala profesionala speciala pentru copii surzi, a avut aptitudini pedagogice remarcabile. A condus grupuri de copii si adolescenti in diferite ramuri sportive: gimnastica (fiind si arbitru la concursuri), patinaj, inot, haltere, badminton, tenis, yoga. Unele discipline ca si badminton si yoga au fost organizate pentru prima data la Timisoara sub indrumarea lui.

A facut parte din echipa de canotaj (schiff) a clubului Elöre, castigatoare a cupei europene (cu cativa ani inaintea echipei in care a fost Dr. Gerö).

GROSZ LADISLAU, Grosz bácsi, corespondent la rubrica sport in ziare timisorene, inclusiv în ziarul de sport; a pregatit pe viitorii redactori ai rubricilor sport din ziarele romanesti, unguresti si nemtesti din Banat. Cu exigenta, profesionalism si obiectivitate a facut ca fenomenul sportiv sa fie prezent in cotidienele locale.

KLEIN ABRAHAM, arbitru international de fotbal

http://en.wikipedia.org/wiki/Abraham_Klein_%28referee%29

http://www.bjt2006.org/GN_Interviu_Abraham_Klein_3814.pdf

<http://www.sport.ro/true-story/cel-mai-bun-arbitru-din-istorie-s-a-nascut-in-romania-suferinta-teribila-a-unui-om-genial-a-supravietuit.html>

Tenis de masă

HEUSLER PUFU, bun jucator pe plan national

REITER TOMA, absolvent al Liceului Izraelit din Timisoara, multiplu campion national, dominand competitii interne si reprezentand tara si in competitii internationale. Campion național în 1955.

http://www.frtenismasa.ro/cn_seniori_sm.html

SCHLEE

POENARU, născ. MERKLER DITA (6 martie 1933, Timișoara) jucatoare de top a Romaniei, a participat la multiple competitii nationale, obtinand mai multe medalii de toate culorile. Medic generalist. Trăiește în Timișoara.

ZACHARIAS, HERMANN (ZWI), n. 1949, Timisoara, campion al Israelului la tenis de masa in anii 1969-1971, a facut parte din reprezentativa Israelului si a antrenat echipa selectionata de barbati si femei.

Baschet

FUCHS PETRU (05.07.1946, Timisoara) inginer, arbitru divizionar baschet, antrenor CSM Reșița masculin divizia B, fotoreporter la hebdomadarul "Fotbal Vest", colaborator la Radio Timișoara - Divizia Sport, corespondent regional Sportul și PROsport, colaborator ziar online "Reper24" – Reșița

MARCH FERI, antrenor de baschet la Progresul Timisoara. S-a afirmat in special ca si arbitru divizionar.

SZEPESI-BRAUN CLARA (TITI), absolventa a Scolii Medii Tehnice de Cultura Fizica Timisoara, jucatoare in echipe divizionare de baschet.

Scrimă

SPITZER ANDREI (4 iulie 1945, Timisoara - 6 September 1972, Munchen) a participat cu echipa Israelului la Jocurile Olimpice de la Munchen in 1972, unde a cazut victimă atentatului comis de organizația terorista palestiniana „Septembrie negru”.

http://en.wikipedia.org/wiki/Andre_Spitzer

ALTMANN BANDI, sportiv de elita a scrimei in anii 1950- 1960, care a castigat mai multe titluri nationale si a reprezentat tara in concursuri internationale. Antrenor de scrimă. Absolventul Liceului Izraelit în 1942.

<http://www.bjt2006.org/LIT1942.html>

Volei

BLEIER DESIDERIU DEZSO, profesor de sport si antrenor. A jucat baschet ajungand in lotul echipei STIINTA Timisoara, primind specializarea volei dupa absolvirea facultatii. S-a remarcat in aceasta disciplina sportiva, descoperind si promovand o serie de jucatoare de la junioare la echipe de Divizia si loturi nationale cu participari internationale. Pe langa echipa timisoreana de junioare de multe ori in topul national, a pregatit si echipe de Divizia A si loturi nationale de junioare si tineret cu care a participat la campionate balcanice si europene, fiind un lider al voleiului feminin timisorean si national. Ca munca administrativa, a gestionat scoli sportive din Timisoara, iar mai târziu, in Bucuresti.

BORGIDA GEORGE GYURI, fost elev la Liceul Izraelit, un port drapel al voleiului timisorean, fiind un arbitru deosebit de apreciat la nivel national, arbitrand zeci de jocuri divizionare A si chiar intalniri internationale, membru al Comisiei Judetene de Volei. Trăiește în Canada.

FRANZEK BOBY, apreciat arbitru local

FUCHS MONICA, (16.07.1968) una dintre cele două fete ale lui Fuchs Fredi (vezi la Fotbal) a făcut volei de performanță fiind inițiată la CSS Timișoara de prof. Bleier Desideriu, alintat cu numele „nea Deju”. A jucat apoi în perioada 1987-1991 la Olcit Craiova, apoi în orașul natal Timișoara a evoluat până în 1998 la Politehnica transformată apoi în Clubul Sportiv Universitatea. Actualmente este expert sportiv la CSU Politehnica Timișoara și profesoară la Colegiul Tehnic I.C.Brătianu. Cealaltă fată, DIANA a practicat voleiul cu prof. Ioana Menczel fără a face însă sport de performanță.

KAKUCS, născ. ERDOS, IULIA, Timișoara. A făcut parte din echipa de junioare a Scolii Sportive, participand la campionate nationale in care echipa ei a urcat de multe ori pe podium. Profesoară, psihopedagog și scriitoare, trăiește în Germania.

KOHN ROBERT (17 septembrie 1948, Timișoara) Ca elev, a făcut parte din echipa de volei de multe ori medaliată la campionate nationale. A continuat ca jucator la echipa Știința Timisoara. Medic stomatolog, trăiește în Israel.

NEUMANN GEORGE, coleg de echipă cu ROBI KOHN. A făcut in continuare parte din familia voleibalistica timisoareana. Traieste la Timisoara.

ROTH LACI, jucator apreciat al generatiei sale atat la nivel de juniori, cat si senior in cadrul echipei STIINTA Timisoara. Traieste in Israel, Nazareth Illit.

SHAEDT TEODOR - TITI, cadru universitar in cadrul Facultatii de Educatie Fizica. A condus cu competenta echipele UNIVERSITATII TIMISOARA in competitii universitare si ale Federatiei Romane de Volei.

Sah

ERDELYI STEFAN (17 November 1905, Temesvár/Timisoara – 26 October 1968, Reșița) Mare maestru de sah. A fost de trei ori campion national in Romania (1931, 1934 si 1949).

A primit titlul de Maestru International in 1950.

http://en.wikipedia.org/wiki/Stefan_Erd%C3%A9lyi

GROSZ...

GÜNSBERGER Alexandru. Campion național la șah (1955 - locul III ; 1957 – locul II ; 1962 – locul II. <http://www.frsah.ro/prezentare.htm> A emigrat in Israel.

GÜNSBERGER FLORIN idem

GÜNSBERGER MIHAI jucator de elita si campion national

GUNSBERGER SERGIU din aceeasi familie

MENDELSSOHN IOSIF (JOSEF) (? – ?) Maestru de sah. In anii 1925 - 1929, a fost printre primii la competitile de sah din Romania. In anii 1950-1960 a trait la Timisoara, unde lucra la o banca si la o societate de

asigurari. (Informatie de la Ari Eisenscher care corespunde pe atunci cu el). « Era foarte dragut, avea rabdare. Avea un singur defect: fuma pipa si trabuc. A avut noroc, caci era in armata austro-ungara in primul razboi mondial si un glont l-a lovit in dreptul inimii, dar a fost retinut de catre o tabatiera groasa din argint care era in buzunarul vestei militare dublat de un portemonnaie! A fost ranit superficial. » Ari Eisenscher

http://en.wikipedia.org/wiki/Iosif_Mendelssohn

<http://chesskill.blogspot.fr/2013/01/a-famous-pattern.html>

PARTOS CAROL, ani de zile a fost printre campionii sahului national, avand si titlul de maestru international. 1965 – locul III ; 1966 – locul II.

SZUHANEK RANKO, copilul minune al Timisoarei, multiplu campion national la diferite categorii, campion european de junior cu echipa Romaniei si participant la mai multe campionate europene si mondiale de copii si juniori cu clasari fruntase.

TYROLER ALEXANDRU Sándor (19.10.1891, Garamszentkereszt, acum Žiar nad Hronom, Slovakia - 3.02.1973, Budapesta, Ungaria) primul campion national de sah al Romaniei in 1926. Campion national pana in 1929. Antrenorul echipei nationale. Antrenorul lui Alexandru Günsberger, Partos si Mititelu. A trait la Timisoara o perioada din viata.

http://en.wikipedia.org/wiki/Alexandru_Tyroler

<http://www.agerpres.ro/flux-documentare/2014/02/13/istorii-ale-competitiilor-romania-la-concursurile-de-sah-16-05-18>

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:TyrolerAlexandru.jpg>

VARADI ZOLTAN organizator al vietii sahiste

Tenis

BLEIER ELEK (23.03.1908, Timisoara – 04.02.1972, Timisoara)

BLEIER JANCSEI, n. 1944, Timisoara.

BURGER, Doctor Avocat

HOLENDER IANCSI, jucator si antrenor.

Box

BIEDL MAXIMILIAN, medaliat la mai multe campionate nationale

BLEIER BELA arbitru

ISRAEL DINI sportiv remarcabil la diferite gale